

ISLANDSK RYLE

Den islandske ryle er en af de vadefugle, som mellemlander i Vadehavet i meget store antal. Med deres orange fjerdragt kan 20.000 fugle i tæt flok farve vaden helt rød i nogle store pletter derude på sandet. Den er en af Vadehavets langdistancetrækkere, som bruger området som optankningssted.

UDSEENDE

Den islandske ryle er ca. 23-26 cm med en rund og buttet krop. Den har korte ben og et kort næb. Om foråret er de iklædt deres flotte rust-røde yngledragt, hvorimod de om efteråret er grå.

ALDER

Vadefugle er kendt for at kunne blive gamle. Det er en fordel, når de fleste vadefugle lægger æg på jorden, hvor de er meget udsatte for rovdyr og dårligt vejr, så det er ikke hvert år, at de får unger på vingerne. De ældste vadefugle bliver ca. 30 år.

ÆG/UNGER

På ynglepladsen lægger den sine 4 æg fra midt eller sent i juni. Ungerne er flyvedygtige efter ca. 18 dage og uafhængige efter 3 uger.

FØDE

Ved højvande står rylerne i store flokke og hviler. Efterhånden som vandet trækker sig tilbage, og vadefladerne bliver blotlagte, søger fuglene derud for at spise snegle, muslinger og orme. Herved fordobler de vægten fra ca. 100g til 200g på en måned, inden de forlader Vadehavet.

LEVESTED

Allerede i marts kommer de første islandske ryler sydfra til Vadehavet. Det er de fugle, der er på vej mod ynglepladserne Grønland og Canada. Først i maj trækker de til ynglepladserne efter at have "tanket" op. Når de første fugle er væk, ankommer de fugle, som yngler i Sibirien. Rylerne kommer fra Afrika og mellemlander i Vadehavet for at spise. Sidst i maj og begyndelsen af juni trækker de til Sibirien. Sommeren er kort på de arktiske ynglepladser, så de første ryler flyver allerede tilbage mod syd til Vadehavet i juli.

FJENDER

Ryler og andre vadefugle jages af vandrefalken og andre hurtige rovfugle.

Ekstra information

Den islandske ryle yngler faktisk ikke på Island. Den flyver helt til Grønland, Sibirien eller Canada for at lægge æg. I dag kalder nogle den islandske ryle for Tundrarilyle. Man havde tidligere ikke helt styr på fuglens trækruter og ynglesteder. Den er en dygtig flyver, der kan flyve strækningen mellem ynglepladsen og Vadehavet uden pause.

En islandsk ryle blev ringmærket med en satellitsender i det nordøstligste Canada. Efter at have spist så den havde fordoblet sin vægt, fløj den nonstop i 60 timer og 4000 km inden den landede ved Vadehavet. Gennemsnitshastigheden var 66 km/t.

